

«الگوهای استفاده از ChatGPT، شکاف‌های حکمرانی و سرمایه‌گذاری‌های عظیم زیرساختی»

منتشر شده در ۲ اکتبر ۲۰۲۵

نویسنده:

کتی لی، رئیس «مرکز برتری در هوش مصنوعی» و عضو کمیته اجرایی مجمع جهانی اقتصاد

مقدمه:

داده‌های جدید از شرکت OpenAI نشان می‌دهد که استفاده از ChatGPT از مرحله‌ی آزمایش و کنجکاوی به بخش اصلی کار و زندگی روزمره منتقل شده است. در مرور ماهانه بینش‌های هوش مصنوعی، به بررسی این می‌پردازیم که الگوهای تازه‌ی استفاده از هوش مصنوعی مولد چه چیزهایی درباره‌ی آینده‌ی کار به ما می‌گویند، اقدامات عملی مطرح‌شده در راهنمای جدید مجمع جهانی اقتصاد برای «هوش مصنوعی مسئولانه» را مرور می‌کنیم و تازه‌ترین تحولات در زمینه‌ی حکمرانی و زیرساخت‌های هوش مصنوعی را که در حال شکل‌دهی به این اکوسیستم هستند، دنبال می‌کنیم.

همچنین نموداری از رشد چشمگیر هزینه‌های جهانی در حوزه‌ی هوش مصنوعی و مجموعه‌ای از مطالب پیشنهادی را ارائه می‌کنیم تا به درک بهتر روندها کمک کند.

۱. تصویر کلی: آنچه استفاده از ChatGPT درباره‌ی تغییر ماهیت کار به ما می‌گوید

OpenAI، سازنده‌ی ChatGPT، به‌تازگی نتایج آنچه خود «بزرگ‌ترین مطالعه تا امروز» می‌نامد را درباره‌ی نحوه‌ی استفاده‌ی مردم از این چت‌بات منتشر کرده است. نتایج نشان می‌دهد تغییری ظریف اما مهم در حال وقوع است: فعالیت‌های مرتبط با کار اکنون سهم کمتری از استفاده‌ی کلی ChatGPT نسبت به سال گذشته دارند. دلیل این تغییر، کاهش استفاده‌ی کاری نیست. این مطالعه نشان می‌دهد که هم پیام‌های کاری و هم غیرکاری به‌طور مداوم در حال افزایش‌اند بلکه رشد استفاده‌های غیرکاری سریع‌تر بوده و اکنون بیش از ۷۰ درصد از کل پیام‌های کاربران را تشکیل می‌دهد. در مورد استفاده‌های کاری، OpenAI گزارش می‌دهد که ۸۱ درصد پیام‌ها در هفت نوع فعالیت متمرکز شده‌اند که بیشترین آن‌ها شامل «مستندسازی اطلاعات» (۱۸,۴ درصد) و «تصمیم‌گیری یا حل مسئله» (۱۴,۹ درصد) است. این الگوها در میان مشاغل مختلف از مدیریت و علوم پایه تا فروش و امور اداری دیده می‌شوند که نشان می‌دهد هوش مصنوعی مولد در حال تغییر ماهیت وظایف کاری است، نه جایگزینی کامل مشاغل.

غلبه استفاده‌های غیرکاری از ChatGPT:

امروزه استفاده‌های غیرکاری از ChatGPT تقریباً سه‌چهارم کل گفت‌وگوهای کاربران را تشکیل می‌دهد.

■ Non-Work % ■ Work %

June 2024

June 2025

Source: National Bureau of Economic Research (NBER) working paper, by OpenAI and Harvard economist David Deming

هفت فعالیت، ۸۱٪ از استفاده‌های کاری ChatGPT را تشکیل می‌دهند و این فعالیت‌ها در میان انواع مشاغل مختلف نیز شباهت زیادی با یکدیگر دارند.

Documenting/recordi...	18.4%
Making decisions and solving problems	14.9%
Thinking creatively	13.0%
Working with computers	10.8%
Interpreting the meaning of...	10.1%
Getting information	9.3%
Providing consultation and advice to others	4.4%

Source: National Bureau of Economic Research (NBER) working paper, by OpenAI and Harvard economist David Deming

در همین حال، پژوهشگران نسبت به پدیده‌ای به نام «کار سطحی» یا **Workslop** هشدار می‌دهند؛ خروجی‌های تولیدشده توسط هوش مصنوعی که در ظاهر حرفه‌ای و تمیز به نظر می‌رسند اما در واقع فاقد محتوای واقعی و ارزشمند هستند. این اصطلاح که توسط آزمایشگاه **BetterUp Labs** با همکاری آزمایشگاه رسانه‌های اجتماعی دانشگاه استنفورد ابداع شده، به محتوایی اشاره دارد که بار کاری را به مرحله‌ی بعد منتقل می‌کند، جایی که همکاران باید آن را تفسیر، اصلاح یا از نو انجام دهند.

در نظرسنجی انجام‌شده از میان ۱۱۵۰ کارمند آمریکایی، ۴۰ درصد گفته‌اند که در ماه گذشته با «کار سطحی» مواجه شده‌اند و هر مورد از این نوع خروجی به‌طور میانگین باعث دو ساعت اتلاف زمان شده است. برآورد می‌شود این اتلاف زمان برای یک سازمان ۱۰ هزار نفره، سالانه معادل ۹ میلیون دلار هزینه پنهان یا «مالیات نامرئی» داشته باشد. علاوه بر کاهش بهره‌وری، مطالعه هشدار می‌دهد که «کار سطحی» اعتماد و همکاری بین اعضای تیم‌ها را نیز تضعیف می‌کند.

۲. از نگاه مجمع جهانی اقتصاد: پر کردن شکاف اجرای هوش مصنوعی مسئولانه

نزدیک به سه سال پس از آغاز «دوران هوش مصنوعی مولد»، گزارش جدید مجمع جهانی اقتصاد با عنوان «پیشبرد نوآوری مسئولانه در هوش مصنوعی: راهنمای اجرایی» دقیقاً به همین تغییر پاسخ می‌دهد. در حالی که سرعت پذیرش هوش مصنوعی توسط مصرف‌کنندگان و محیط‌های کاری رو به افزایش است، این راهنما گام‌های عملی برای رهبران کسب‌وکار و دولت‌ها ارائه می‌دهد تا اطمینان حاصل شود تأثیر هوش مصنوعی ایمن، مسئولانه و فراگیر باشد.

گزارش تأکید می‌کند که بلوغ در اجرای سیاست‌های هوش مصنوعی هنوز از سطح آگاهی نسبت به اهمیت آن عقب‌تر است و این موضوع باعث ایجاد شکاف در اجرای هوش مصنوعی مسئولانه شده است. اگر این شکاف برطرف نشود، به گفته‌ی گزارش، این ضعف در حکمرانی هوش مصنوعی می‌تواند سرمایه‌گذاری، انطباق قانونی و اعتماد عمومی به هوش مصنوعی را تضعیف کند.

برای مطالعه بیشتر:

- توضیح ما را درباره‌ی ۹ راهکار عملی برای رفع موانع داخلی و چالش‌های بیرونی اجرای هوش مصنوعی مسئولانه بخوانید یا گزارش کامل «پیشبرد نوآوری مسئولانه در هوش مصنوعی: راهنمای اجرایی» را مرور کنید.
- همچنین کارهای مرتبط مجمع جهانی اقتصاد در قالب ائتلاف حکمرانی هوش مصنوعی (AI Governance Alliance) را دنبال کنید.

۳. تازه‌های دنیای هوش مصنوعی:

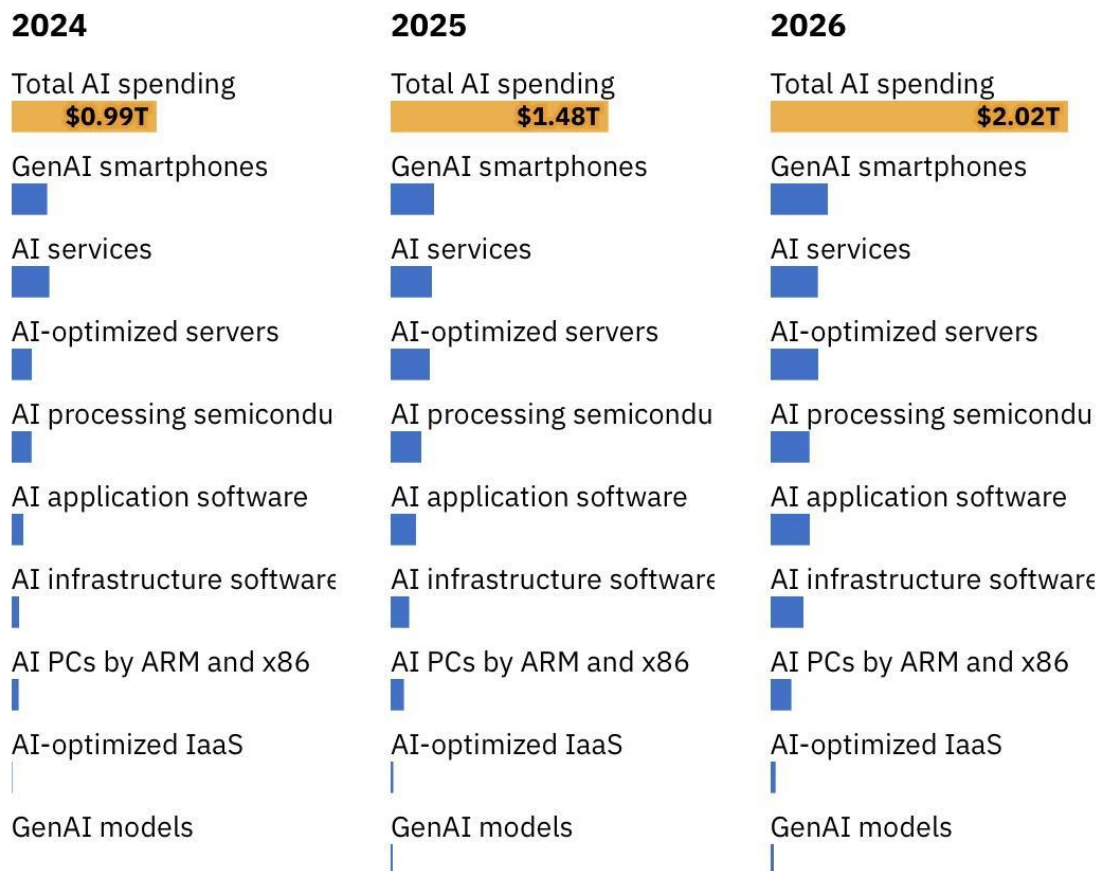
- سازمان ملل در مسیر کاهش شکاف حکمرانی هوش مصنوعی: در نشست اخیر مجمع عمومی، تمامی ۱۹۳ کشور عضو سازمان ملل درباره تشکیل دو نهاد جدید گفت‌وگو کردند: «گفت‌وگوی جهانی درباره حکمرانی هوش مصنوعی» و «هیئت بین‌المللی مستقل علمی در زمینه هوش مصنوعی». آماندپ سینگ گیل، فرستاده ویژه سازمان ملل در امور فناوری‌های

دیجیتال و نوظهور، گفت: «این دو سازوکار جهانی تعهد ما به نسل‌های آینده است تا اطمینان دهیم انسان همچنان در مرکز پیشرفت‌های فناوریانه باقی می‌ماند.»

- گسترش پروژه Stargate: شرکت‌های Oracle، OpenAI و SoftBank از برنامه ساخت پنج مرکز داده جدید هوش مصنوعی در ایالات متحده خبر دادند؛ سرمایه‌گذاری‌ای به ارزش نزدیک به ۴۰۰ میلیارد دلار برای توسعه ظرفیتی معادل ۷ گیگاوات، یکی از بزرگ‌ترین سرمایه‌گذاری‌های زیرساختی در تاریخ هوش مصنوعی.
- شراکت بزرگ OpenAI و NVIDIA: طبق اعلام اخیر شرکت‌ها، OpenAI علاوه بر دریافت تراشه‌های مخصوص مراکز داده از NVIDIA، از پشتیبانی مالی تا سقف ۱۰۰ میلیارد دلار نیز برخوردار خواهد شد.
- سرمایه‌گذاری شرکت Nebius: این شرکت زیرساخت هوش مصنوعی مستقر در آمستردام اعلام کرده که برای توسعه کسب‌وکار اصلی خود ۳ میلیارد دلار جذب سرمایه خواهد کرد. این خبر پس از آن منتشر شد که Nebius با شرکت Microsoft قراردادی به ارزش ۱۷,۴ میلیارد دلار برای ارائه زیرساخت‌های هوش مصنوعی امضا کرد.
- ادامه پروژه‌های ملی هوش مصنوعی: کشور یونان با OpenAI توافق‌نامه‌ای امضا کرده تا نسخه آموزشی ChatGPT را در مدارس مستقر کرده و همچنین از کسب‌وکارهای کوچک و متوسط در حوزه‌های اقلیم، آموزش و سلامت پشتیبانی کند.

۴. نگاهی در قالب نمودار

پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد که هزینه‌های جهانی در حوزه هوش مصنوعی تا سال ۲۰۲۵ از ۱,۵ تریلیون دلار فراتر می‌رود و در مسیر دستیابی به رقم ۲ تریلیون دلار تا سال ۲۰۲۶ قرار دارد. بخش عمده‌ای از این سرمایه‌گذاری‌ها به دلیل ادغام فناوری هوش مصنوعی در محصولات مصرفی مانند گوشی‌های هوشمند و رایانه‌های شخصی و همچنین توسعه زیرساخت‌های مرتبط با آن صورت می‌گیرد.

Source: Gartner (September 2025)

۵. مطالب پیشنهادی برای مطالعه و شنیدن

- ویژگی‌های مشترک موفق‌ترین استفاده‌کنندگان از هوش مصنوعی: در این مقاله از آنا کرسیچ و جان رومئو از شرکت Oliver Wyman، برخی از عوامل کلیدی تمایز میان شرکت‌های موفق در به‌کارگیری هوش مصنوعی بررسی شده است.
- چگونه مقررات‌گذاری به محرکی برای پذیرش هوش مصنوعی تبدیل می‌شود: استفان ژروه دوکوره، مدیرعامل ApexTransform و آرمان ایران‌فر، پژوهشگر ارشد در شرکت CertX استدلال می‌کنند که مقررات‌گذاری هوشمند تنها به معنای رعایت قوانین نیست، بلکه می‌تواند اعتبار، دسترسی و سهم بازار را نیز افزایش دهد.

● پادکست Meet The Leader: در این قسمت گفت‌وگویی با جیک لوساریان، مدیرعامل شرکت Gecko Robotics، خواهید شنید؛ او توضیح می‌دهد که چرا هوش مصنوعی و رباتیک تنها زمانی می‌توانند چالش‌های پیچیده‌ای مانند فرسودگی زیرساخت‌ها را حل کنند که داده‌های صحیح در اختیارشان باشد و رهبران سازمان‌ها برای ایجاد اعتماد چه پرسش‌هایی باید مطرح کنند.